

12. 6. 2002

ID: 17316

Odnětí možnosti jednat před soudem

Odnětí možnosti jednat před soudem nelze bez dalšího spatřovat v tom, že vyjádření účastníka řízení před soudem nebylo řádně protokolováno.

Odnětí možnosti jednat před soudem nelze bez dalšího spatřovat v tom, že vyjádření účastníka řízení před soudem nebylo řádně protokolováno.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 889/2001, 21 Cdo 891/2001, ze dne 29.4.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně A. Š., zastoupené advokátem, proti žalovanému J., s.r.o. v likvidaci, (dříve S. G., spol. s r.o.), zastoupenému JUDr. J. S., o určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru a zaplacení 15.408,- Kč, vedené u Okresního soudu v Sokolově pod sp.zn. 10 C 391/98, o dovolání žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 6. března 2000, č.j. 10 Co 1035/99-76, a proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 6. března 2000, č.j. 10 Co 1035/99-81, tak, že řízení o dovolání žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 6. března 2000, č.j. 10 Co 1035/99-76, ve výroku, jímž bylo rozhodnuto, že soudkyně Okresního soudu v Sokolově JUDr. I. H. není vyloučena z projednávání a rozhodování této věci, se zastavuje, dovolání žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 6. března 2000, č.j. 10 Co 1035/99-76, ve výroku, jímž byly věci, ohledně nichž byla připuštěna změna žaloby, vyloučeny k samostatnému řízení, a proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 6. března 2000, č.j. 10 Co 1035/99-81, ve výroku, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně o zamítnutí žaloby ohledně částky 15.408,- Kč, se odmítá a dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 6. března 2000, č.j. 10 Co 1035/99-81, ve výroku, jímž bylo odvolání žalobkyně odmítnuto, se zamítá.

Z odůvodnění :

Dopisem ze dne 30.11.1998 žalovaný (do 21.4. 2001 nesoucí obchodní jméno S. G., spol. s r.o.) sdělil žalobkyni, že s ní okamžitě ruší pracovní poměr podle ustanovení § 53 odst. 1 písm. b) zákoníku práce. Porušení pracovní kázně zvláště hrubým způsobem spatřoval v tom, že žalobkyně se od 1.11.1998 do 30.11.1998 nedostavovala do zaměstnání.

Žalobkyně se (poté, co vzala žalobu ohledně částky 2.502,- Kč zpět) domáhala, aby bylo určeno, že uvedené okamžité zrušení pracovního poměru je neplatné, a aby bylo žalovanému uloženo „doplatit jí mzdu“ 15.408,- Kč. Žalobu odůvodnila zejména tím, že se vytýkaného porušení pracovní kázně nedopustila, neboť žalovaný jí od 1.11.1998 (poté, co jí dne 20.10.1998 doručil výpověď z pracovního poměru podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) zák. práce s tím, že její pracovní poměr končí ke dni 31.10.1998) přestal přidělovat práci podle pracovní smlouvy, tj. práci bezpečnostní pracovnice s

místem výkonu práce v K. Protože žalovaný jí neumožnil pracovat, přestože mu dopisem ze dne 2.12.1998 sdělila (mimo jiné) svůj požadavek, aby „do uplynutí výpovědní lhůty jí bylo zaměstnání zajištěno“, žádá žalobkyně doplacení části mzdy podle „smlouvy o pronájmu služebního psa“, kterou jí žalovaný neplatí od října 1998.

Okresní soud v Sokolově - poté, co usnesením vyhlášeným při jednání dne 20.7.1999, č.j. 10 C 391/98-43, řízení ohledně částky 2.502,- Kč zastavil - rozsudkem ze dne 20.7.1999, č.j. 10 C 391/98-38, určil, že okamžité zrušení pracovního poměru ze dne „30.11.1999“ (správně ze dne 30.11.1998) je neplatné, zamítl žalobu na zaplacení 15.408,- Kč a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že okamžité zrušení je neplatným právním úkonem. Uvedl, že vycházel ze shodného tvrzení účastníků, když „žalovaný již před podáním návrhu sám dospěl k závěru, že rozvázal pracovní poměr okamžitým zrušením neplatně, a proto tvrzení žalobkyně v žalobě nezpochybnil a připojil se k jejímu tvrzení“, a když účastníci v tomto směru ani nenavrhli žádné důkazy. Ohledně žalobou uplatněné částky 15.408,- Kč soud prvního stupně dovedl, že žalobkyni nenáleží, protože jí v souvislosti se skončením pracovního poměru ke dni 31.1.1999 (výpovědi žalovaného podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) zák. práce ze dne 20.10.1998) byly uhrazeny veškeré nároky (mzda, odstupné, náhrada mzdy). Vycházel přitom z toho, že „platba za pronájem služebního psa“ není součástí mzdy, a z toho, že žalobkyně od října 1998 až do skončení pracovního poměru psa vůbec nepoužívala, navíc - podle jejího tvrzení - žádného služebního psa neměla a šlo o fiktivní smlouvu.

K námitce podjatosti vznesené žalobkyní ve vztahu k předsedkyni senátu Okresního soudu v Sokolově JUDr. I. H. v odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně, a k návrhu žalobkyně (který učinila při jednání odvolacího soudu dne 6.3.2000 a kterým rozšířila původní žalobu o další nároky) Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 6.3.2000, č.j. 10 Co 1035/99-76, rozhodl, že soudkyně Okresního soudu v Sokolově JUDr. I. H. není vyloučena z projednávání a rozhodování této věci, a že „návrhy žalobkyně na rozšíření návrhu : a) o určení, že pracovní poměr navrhovatelky u odpůrce trvá a na uložení povinnosti odpůrci uhradit navrhovatelce náhradu škody od října 1998 do současnosti, tj. částku 41.088,- Kč, b) na uložení povinnosti odpůrci zaplatit navrhovatelce na ušlém výdělku 30.706,- Kč a to od 31.1.1999 do 29.2.2000, c) na uložení povinnosti odpůrci proplatit navrhovatelce částku 1.215,- Kč, kterou odpůrkyně složila finančnímu úřadu“, se připouští a tyto věci se vylučují k samostatnému projednání. Odvolací soud neshledal důvody pro vyloučení soudkyně JUDr. I. H. a zdůraznil, že námitky procesního charakteru nebo námitky k věcnému posouzení sporu příslušným soudcem mohou být uplatněny pouze cestou opravných prostředků. Vzhledem k tomu, že původní návrh žalobkyně byl rozšířen až při odvolacím jednání dne 6.3.2000 (v závěrečné řeči), odvolací soud změnu žaloby v rozsahu uvedeném ve výroku usnesení připustil, když dospěl k závěru, že výsledky dosavadního řízení mohou podkladem pro řízení o změněném návrhu, avšak zároveň „tyto návrhy“ vyloučil k samostatnému řízení.

K odvolání žalobkyně Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 6.3.2000, č.j. 10 Co 1035/99-81, odmítl odvolání „do výroku I.“, tj. do výroku rozsudku soudu prvního stupně, jímž bylo určeno, že okamžité zrušení pracovního poměru je neplatné, potvrdil „výrok II. napadeného rozsudku“, tj. výrok rozsudku soudu prvního stupně, jímž byla zamítnuta žaloba na zaplacení 15.408,- Kč, a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Žalobkyni považoval osobu, která není oprávněna podat odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně ve výroku, jímž bylo rozhodnuto, že posuzované okamžité zrušení pracovního poměru je neplatné, protože tímto výrokem bylo její žalobě vyhověno; proto odvolání žalobkyně proti tomuto výroku podle ustanovení § 218 odst. 1 písm. b) o.s.ř. odmítl. Ohledně žalobkyní uplatněného nároku na zaplacení částky 15.408,- Kč z titulu smlouvy

o pronájmu služebního psa, dospěl shodně se soudem prvního k závěru, že odměna za psa (kterého ostatně žalobkyně nikdy neměla a pro potřeby žalovaného nevyužívala), není součástí mzdy žalobkyně ve smyslu ustanovení § 111 zák. práce a ustanovení § 4 zákona č. [1/1992](#) Sb., o mzdě.

Proti usnesení odvolacího soudu do výroku, jímž bylo rozhodnuto, že soudkyně Okresního soudu v Sokolově JUDr. I. H. není vyloučena z projednávání a rozhodování této věci, do dalšího výroku v části o „vyloučení změněné žaloby k projednání v jiném řízení“, jakož i proti rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání, jehož přípustnost dovozuje z ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) a g) o.s.ř. Odnětí možnosti jednat před soudem spatřuje žalobkyně v tom, že odvolací soud se nevypořádal s jejím tvrzením, že postupem soudu I. stupně nebyla naplněna její procesní práva účastníka řízení, když jí nebylo včas doručeno vyjádření žalovaného k žalobě, že její zmocněnec nebyl vyrozuměn o konání nařízeného jednání, že její vyjádření v průběhu jednání nebylo řádně protokolováno a že jí nebyla dána možnost k přednesení závěrečného návrhu. Z těchto „postupů soudu I. stupně“ dovozuje žalobkyně pochybnosti o nepodjatosti soudkyně JUDr. I. H. k její osobě a k jejímu zmocněnci, který navíc považuje za „zjevně nepřátelský“. Zásadní pochybení soudů obou stupňů při rozhodování věci samé spatřuje v hodnocení jejího nároku na zaplacení částky 15.408,- Kč, když ten nebyl posouzen jako nárok na náhradu mzdy, nýbrž jako „fiktivní smlouva o úhradě za použití služebního psa“, kterého žalobkyně neměla a který neexistoval. Podle jejího názoru nelze smlouvu o nájmu psa považovat za neplatný právní úkon, ale „za úkon, který zastírala, tedy jako součást mzdového ujednání“; z toho dovozuje, že částka 15.408,- Kč představující náhradu mzdy jí měla být přiznána. Navrhla, aby dovolací soud „obě rozhodnutí“ zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Vzhledem k tomu, že dovolání žalobkyně směřuje proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným v době do 31.12.2000, Nejvyšší soud České republiky věc projednal a rozhodl podle Občanského soudního řádu ve znění účinném do 31.12.2000 - dále jen „o.s.ř.“ (srov. Část dvanáctou, Hlavu I, bod 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony).

Nejvyšší soud České republiky rozhoduje v občanském soudním řízení o mimořádném opravném prostředku - dovolání - proti pravomocnému rozhodnutí odvolacího soudu (srov. § 236 odst. 1 o.s.ř.).

Podle ustanovení § 16 odst. 1 věty první o.s.ř. o tom, zda je soudce vyloučen, rozhodne nadřízený soud v senátě.

Pojem „nadřízený soud“, je-li použit občanským soudním řádem k určení věcné příslušnosti soudu, vychází z organizačních vztahů uvnitř soustavy soudů, nikoli ze vztahů instančních a nelze ho tudíž zaměňovat s pojmem „odvolací soud“ (srov. stanovisko pléna Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 1996, Plsn 1/96, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 8, ročník 1996, pod číslem 48). Rozhoduje-li tedy krajský soud o vyloučení soudců okresního soudu, není toto rozhodnutí rozhodnutím odvolacího soudu; vydání takového rozhodnutí ostatně žádné rozhodnutí soudu prvního stupně, jež by bylo lze napadnout odvoláním, nepředchází (srov. též usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 7. 1997, sp. zn. 2 Cdon 30/97, uveřejněné pod číslem 112 v časopise Soudní judikatura, ročník 1997).

Usnesení Krajského soudu v Plzni, č.j. 10 Co 1035/99-76, ve výroku, že soudkyně Okresního soudu v

Sokolově JUDr. I. H. není vyloučena z projednávání a rozhodování této věci, není rozhodnutím odvolacího soudu. Občanský soudní řád proto funkční příslušnost soudu pro projednání dovolání proti takovému rozhodnutí ani neupravuje (srov. § 10a o.s.ř.).

Nedostatek funkční příslušnosti je nedostatkem podmínky řízení, který nelze odstranit; Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) proto řízení o dovolání žalobkyně v této části zastavil (§ 104 odst. 1, § 243c o.s.ř.).

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) se dále zabýval dovoláním žalobkyně proti usnesení odvolacího soudu ze dne 6.3.2000, č.j. 10 Co 1035/99-76, ve výroku o vyloučení věci, ohledně nichž byla připuštěna změna žaloby, k samostatnému řízení, a proti rozsudku odvolacího soudu ze dne 6.3.2000, č.j. 10 Co 1035/99-81.

Po zjištění, že dovolání bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř., dovolací soud přezkoumal napadenou část usnesení i rozsudek odvolacího soudu bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.) a dospěl k závěru, že tento mimořádný opravný prostředek není přípustný, směřuje-li dovolání proti výroku usnesení odvolacího soudu o vyloučení věci k samostatnému řízení a proti výroku rozsudku odvolacího soudu, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně o zamítnutí žaloby ohledně částky 15.408,- Kč; dovolání proti výroku rozsudku odvolacího soudu, jímž byl odvolání žalobkyně odmítnuto, je sice podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. e) o.s.ř. přípustné, není však opodstatněné.

Usnesení odvolacího soudu ze dne 6.3.2000 ve výroku, jímž byly věci, ohledně nichž byla připuštěna změna žaloby, vyloučeny k samostatnému řízení, je usnesením, které se týká vedení řízení (srov. § 211, § 167 odst. 1, § 112 odst. 2 o.s.ř.). Dovolací soud proto zkoumal přípustnost dovolání z hledisek zákonných ustanovení, která stanoví přípustnost dovolání proti usnesení odvolacího soudu.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o.s.ř.).

Dovolání je přípustné proti rozhodnutí odvolacího soudu (s výjimkou rozsudků, kterými bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že zde není), jestliže trpí vadami uvedenými v ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř.

Podle ustanovení § 238a odst. 1 o.s.ř. je dovolání přípustné proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo

- a) změněno usnesení soudu prvního stupně; to neplatí, jde-li o usnesení o nákladech řízení, o příslušnosti, o předběžném opatření, o přerušení řízení, o pořádkové pokutě, o znalečném, o tlumočném, o soudním poplatku, o osvobození od soudních poplatků, o ustanovení zástupce účastníku nebo jeho odvolání, o nepřipuštění zastoupení, o odměně notáře za prováděné úkony soudního komisaře a jeho hotových výdajích, o odměně správce dědictví a jeho hotových výdajích,
- b) rozhodnuto tak, že se zpětvzetí návrhu nepřipouští, nebo tak, že se zpětvzetí návrhu připouští, rozhodnutí soudu prvního stupně zrušuje a řízení zastavuje (§ 208 o.s.ř.); to neplatí o věcech, v nichž bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 20.000,- Kč a v obchodních věcech 50.000,- Kč,

- c) rozhodnutí soudu prvního stupně zrušeno a řízení zastaveno, popřípadě věc byla postoupena orgánu, do jehož pravomoci náleží,
- d) odvolacím soudem potvrzeno usnesení soudu prvního stupně, jímž bylo řízení zastaveno pro nedostatek pravomoci soudu,
- e) odvolání odmítnuto,
- f) odvolací řízení zastaveno.

Dovolání je též přípustné proti usnesení odvolacího soudu ve věci samé, jímž bylo rozhodnutí soudu prvního stupně potvrzeno, jestliže odvolací soud ve výroku rozhodnutí vyslovil, že dovolání je přípustné, protože jde o rozhodnutí po právní stránce zásadního významu (§ 239 odst. 1 o.s.ř.), nebo nevyhoví-li odvolací soud návrhu účastníka na vyslovení přípustnosti dovolání, který byl učiněn nejpozději před vyhlášením (vydáním) usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, jestliže dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam (§ 239 odst. 2 o.s.ř.).

V posuzovaném případě není dovolání proti tomuto usnesení z hledisek uvedených ustanovení přípustné již z toho důvodu, že se nejen nejedná o potvrzující usnesení odvolacího soudu, ale ani o usnesení odvolacího soudu ve věci samé. Z uvedeného vyplývá, že usnesení odvolacího soudu ve výroku o vyloučení věci k samostatnému řízení není způsobilým předmětem dovolání, neboť zákon v ustanoveních § 238a a § 239 o.s.ř. proti takovému rozhodnutí dovolání nepřipouští.

Podmínky přípustnosti dovolání proti rozsudku odvolacího soudu jsou kromě výše citovaného ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř. obsaženy v ustanovení § 238 a § 239 o.s.ř.

Dovolání je přípustné proti rozsudku odvolacího soudu, jímž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé [§ 238 odst. 1 písm. a) o.s.ř.]. Dovolání je přípustné také proti rozsudku odvolacího soudu, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl jinak než v dřívějším rozsudku proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil [§ 238 odst. 1 písm. b) o.s.ř.]; to neplatí ve věcech, v nichž dovoláním dotčeným výrokem bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 20 000 Kč a v obchodních věcech 50 000 Kč [§ 238 odst. 2 písm. a) o.s.ř.]. Dovolání je rovněž přípustné proti rozsudku odvolacího soudu ve věci samé, jímž bylo rozhodnutí soudu prvního stupně potvrzeno, jestliže odvolací soud ve výroku rozhodnutí vyslovil, že dovolání je přípustné, protože jde o rozhodnutí po právní stránce zásadního významu (§ 239 odst. 1 o.s.ř.). Nevyhoví-li odvolací soud návrhu účastníka na vyslovení přípustnosti dovolání, který byl učiněn nejpozději před vyhlášením potvrzujícího rozsudku, je dovolání podané tímto účastníkem přípustné, jestliže dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam (§ 239 odst. 2 o.s.ř.); to neplatí u rozsudků, kterými bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že zde není, u rozsudků ve věcech, v nichž dovoláním dotčeným výrokem bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 20 000 Kč a v obchodních věcech 50 000 Kč (§ 239 odst. 3 o.s.ř. ve vztahu k § 237 odst. 2 a k § 238 odst. 2 o.s.ř.).

V posuzovaném případě žalobkyně napadá dovoláním rozsudek odvolacího soudu - mimo jiné - ve výroku, kterým byl potvrzen zamítavý výrok rozsudku soudu prvního stupně; dovoláním dotčeným výrokem přitom bylo rozhodnuto o nároku na peněžité plnění ve výši 15.408,- Kč. Protože dovoláním dotčeným výrokem bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 20.000,- Kč a protože zákon

(srov. § 238 odst. 2 a § 239 odst. 3 o.s.ř.) dovolání v takovém případě nepřipouští, není dovolání proti uvedenému výroku z hledisek ustanovení § 238 a § 239 o.s.ř. přípustné.

Dovolání proti výše uvedeným rozhodnutím odvolacího soudu by mohlo být za této situace přípustné pouze tehdy, jestliže by tato rozhodnutí trpěla některou z vad uvedených v ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř. Přípustnost dovolání z hlediska tohoto ustanovení však není založena již tím, že dovolatelka příslušnou vadu tvrdí, ale až zjištěním, že řízení takovou vadou skutečně trpí.

S tvrzením dovolatelky, že usnesení a rozsudek odvolacího soudu trpí vadou uvedenou v ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) a g) o.s.ř., dovolací soud nesouhlasí.

Podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o. s. ř. je dovolání přípustné proti rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže účastníku řízení byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem.

Odnětím možnosti jednat před soudem se ve smyslu citovaného ustanovení rozumí postup soudu, jímž znemožnil účastníku řízení realizaci procesních práv, která mu občanský soudní řád dává, například právo účastnit se jednání, činit přednesy, navrhnout důkazy apod., přičemž není rozhodné, zda byla účastníku řízení odňata možnost jednat před soudem prvního stupně nebo před soudem odvolacím (srov. například usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 23.4.1997, sp. zn. 2 Cdon 1420/96, uveřejněné pod číslem 1 v časopise Soudní judikatura, ročník 1997). O vadu ve smyslu ustanovení § 237 odst. 1 písm.f) o.s.ř. jde přitom jen tehdy, jestliže šlo o postup nesprávný (uvažováno z hlediska zachování postupu soudu určeného zákonem nebo dalšími obecně závaznými právními předpisy) a jestliže se postup soudu projevil v průběhu řízení a nikoliv také při rozhodování.

Dovolatelka spatřuje - jak vyplývá z obsahu dovolání - naplnění vady uvedené v ustanovení § 237 odst.1 písm. f) o.s.ř. v tom, že odvolací soud se nevypořádal s jejím tvrzením, že „postupem soudu I. stupně nebyla naplněna její procesní práva účastníka řízení, když jí nebylo včas doručeno vyjádření žalovaného k žalobě, její zmocněnec nebyl vyrozuměn o konání nařízeného jednání, její vyjádření v průběhu jednání nebylo řádně protokolováno a nebyla jí dána možnost k přednesení závěrečného návrhu“.

Okolnost, že soud prvního stupně včas nedoručil žalobkyni vyjádření žalovaného k žalobě, sama o sobě vadu podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o.s.ř. nepředstavuje.

Z obsahu spisu vyplývá, že žalovaný podal vyjádření k žalobě u soudu prvního stupně dne 3.5.1999; ve spise se nenachází žádný doklad o tom, že by tato písemnost byla žalobkyni (jejímu zástupci) doručena. Podle obsahu protokolu o výslechu žalobkyně před dožádaným soudem Okresním soudem ve Žďáře nad Sázavou ze dne 7.6.1999, byla však žalobkyně v rámci svého výslechu jako účastnice řízení (§ 131 o.s.ř.) „seznámena s dosavadním průběhem řízení, zejména s podáními žalovaného“, tedy i s vyjádřením žalovaného k její žalobě, a k obsahu této písemnosti také vypovídala.

V řízení před soudem se účastník může dát zastupovat zástupcem, jehož si zvolí (§ 24 odst. 1 o.s.ř.).

Oprávnění zvolit si zástupce je právem zaručeno (Článek 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a jeho smyslem je poskytnout procesním právům a povinnostem účastníka kvalifikovanou ochranu. Zástupce vybavený procesní plnou mocí je oprávněn ke všem úkonům, které může v řízení učinit účastník (§ 28 odst. 2 věta druhá o.s.ř.), ať je jím advokát (§ 25 o.s.ř.), nebo jiný zmocněnec (§ 27 o.s.ř.). Je-li tedy účastník zastoupen, vykonává svá procesní práva a povinnosti vůči soudu prostřednictvím tohoto zástupce.

K projednání věci samé nařídí předseda senátu jednání, k němuž předvolá účastníky a všechny, jejichž přítomnosti je třeba (§ 115 odst. 1 o.s.ř.).

Z obsahu spisu vyplývá, že soud prvního stupně dne 30.6.1999 nařídil jednání na den 20.7.1999 v 10,15 hod. a že k tomuto jednání předvolal žalobkyni i žalovaného. Podle protokolu o jednání před Okresním soudem Sokolov dne 20.7.1999 při zahájení jednání byli přítomni žalobkyně, S. Š. jako její zástupce na základě plné moci ze dne 10.12.1998 (č.l. 33 spisu) a J. S. jako zástupce žalovaného na základě plné moci ze dne 14.7.1999 (č.l. 34 spisu). Není přítom pochyb o tom, že obě plné moci, tedy i plná moc udělená žalobkyni S. Š., byť je datována dnem 10.12.1998, byla soudu prvního stupně předložena až u jednání dne 20.7.1999.

Z uvedeného je zřejmé, že zmocněnec žalobkyně S. Š. nemohl být soudem prvního stupně vyrozuměn o konání nařízeného jednání, jestliže plná moc byla soudu prvního stupně předložena až dne 20.7.1999.

Odnětí možnosti jednat před soudem nelze důvodně spatřovat ani v tom, že - jak tvrdí dovolatelka - „její vyjádření v průběhu jednání soudu prvního nebylo řádně protokolováno a nebyla jí dána možnost k přednesení závěrečného návrhu“. Žalobkyně totiž měla možnost (a, jak je zřejmé z obsahu jejího odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně, také této možnosti využila), aby námitky v tomto směru uvedla před odvolacím soudem a aby potřebné údaje, které měly být podle dovolatelky zachyceny v protokole o jednání před soudem prvního stupně, uvedla na pravou míru.

Měla-li žalobkyně v řízení před odvolacím soudem možnost uplatnit všechna svá procesní práva, která jí občanský soudní řád jako účastníku řízení dává, pak nemůže důvodně poukazovat - i kdyby jí skutečně bylo znemožněno před soudem prvního stupně realizovat některá její procesní práva - na to, že by jí v řízení byla odňata postupem odvolacího soudu možnost jednat před soudem; z hlediska ustanovení § 237 odst.1 písm.f) o.s.ř. je možnost realizovat procesní práva před odvolacím soudem rozhodující.

Ani přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. g) o.s.ř., jehož se žalobkyně rovněž dovolává, když tvrdí, že „z uvedených postupů soudu I. stupně dovozuje pochybnosti o nepodjatosti soudkyně JUDr. I. H. k její osobě a k osobě jejího tehdejšího zmocněnce S. Š., který navíc považuje za zjevně nepřátelský“, není dána.

Pravomocné rozhodnutí o tom, že soudce není vyloučen z projednávání a rozhodování věci, sice nebrání dovolacímu soudu posoudit - ve smyslu § 237 odst. 1 písm. g) o.s.ř. - tuto otázku jinak (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 24.3.1995 sp. zn. 7 Cdo 69/92 uveřejněný pod číslem 7 ve

Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1997), avšak důvody pro jiný závěr, než ve vztahu k předsedkyni senátu soudu prvního stupně JUDr. I. H. učinil již Krajský soud v Plzni - jako nadřízený soud - v usnesení ze dne 6.3.2000, č.j. č.j. 10 Co 1035/99-76, dovolacím soudem v tomto řízení shledány nebyly. Dovolatelka pouze opakuje námitky, jež uplatnila v odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně.

Také dovolací soud je názoru, že důvodem k vyloučení soudce ve smyslu § 14 odst. 1 o.s.ř. nemohou být okolnosti, které spočívají „v postupu soudce v řízení o projednávané věci“ (srov. například usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. července 1999, sp. zn. 2 Cdon 786/96, uveřejněné pod číslem 6 v časopise Soudní judikatura, ročník 2000).

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu není postižen ani vadou uvedenou v ustanovení § 237 odst. 1 písm. g) o.s.ř.

Protože vadou uvedenou v ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) a g) o.s.ř. není usnesení odvolacího soudu ve výroku o vyloučení věci k samostatnému řízení ani rozsudek odvolacího soudu ve výroku, kterým byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně o zamítnutí žaloby, postižen, protože dovolatelka netvrdí a ani z obsahu spisu nevyplývá, že by tato rozhodnutí trpěla jinou vadou uvedenou v ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř., a protože dovolání podle ustanovení § 238, § 238a a § 239 o.s.ř. není v této věci přípustné, Nejvyšší soud České republiky dovolání žalobkyně proti těmto rozhodnutím podle ustanovení § 243b odst. 4 věty první a § 218 odst. 1 písm. c) o.s.ř. odmítl.

Po zjištění, že dovolání žalobkyně proti výroku rozsudku odvolacího soudu ze dne 6.3.2000, č.j. 10 Co 1035/99-81, jímž bylo odvolání žalobkyně (které směřovalo do výroku rozsudku soudu prvního stupně o určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru) odmítnuto, je přípustné podle ustanovení § 238a odst.1 písm. e) o.s.ř. [nikoliv podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o.s.ř., na které poukazuje dovolatelka - srov. například usnesení Nejvyššího soud ČR ze dne 27.6.1996, sp. zn. 2 Cdon 539/96, uveřejněné pod číslem 27 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1998, a usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24.10.1996, sp.zn. 2 Cdon 1007/96, uveřejněné pod číslem 36 v časopise Soudní judikatura, ročník 1997], dospěl dovolací soud k závěru, že dovolání není v tomto směru opodstatněné.

Postup soudu v občanském soudním řízení (včetně řízení odvolacího) je upraven tak, aby byla zajištěna spravedlivá ochrana práv a oprávněných zájmů účastníků (srov. § 1 o.s.ř.) a aby ochrana práv byla rychlá a účinná (srov. § 6 o.s.ř.). Součástí práva na soudní ochranu (srov. § 3 o.s.ř.) je právo podat za stanovených podmínek proti rozhodnutí soudu prvního stupně odvolání a požadovat, aby odvolací soud v jeho rámci rozhodnutí soudu prvního stupně přezkoumal. Aniž by zkoumal věcnou stránku napadeného rozhodnutí, je odvolací soud oprávněn a zároveň povinen odvolání odmítnout v případech, které jsou taxativně uvedeny v ustanovení § 218 odst. 1 písm. a) až c) o.s.ř.

Podle ustanovení § 201 o.s.ř. účastník může napadnout rozhodnutí soudu prvního stupně odvoláním, pokud to zákon nevyklučuje.

Podle ustanovení § 218 odst. 1 písm.b) o.s.ř. odvolací soud odmítne odvolání, které bylo podáno

někým, kdo k odvolání není oprávněn.

Z obecného závěru, že k odvolání jsou legitimováni účastníci řízení a že ustanovení § 202 odst. 1 a 2 o.s.ř. na posuzovaný případ nedopadá, nelze dovozovat, že by odvolání mohl podat každý účastník řízení. Z povahy odvolání jakožto opravného prostředku plyne, že odvolání může podat jen ten účastník, kterému nebylo rozhodnutím soudu prvního stupně plně vyhověno, popř. kterému byla tímto rozhodnutím způsobena jiná určitá újma na jeho právech. Rozhodujícím přitom je výrok rozhodnutí soudu prvního stupně, protože existenci případné újmy lze posuzovat jen z procesního hlediska, nikoli podle hmotného práva, neboť pak by šlo o posouzení důvodnosti nároku ve věci samé. Při tomto posuzování také nelze brát v úvahu subjektivní přesvědčení účastníka řízení, ale jen objektivní skutečnost, že rozhodnutím soudu mu byla způsobena určitá, třeba i nepříliš významná újma, kterou lze odstranit zrušením napadeného rozhodnutí.

Tím, že soud prvního stupně rozsudkem ze dne 20.7.1999, č.j. 10 C 391/98-38, určil, že okamžité zrušení pracovního poměru ze dne „30.11.1999“ (správně ze dne 30.11.1998) je neplatné, žalobě vyhověl; žalobkyni tak na jejích právech nevznikla žádná újma, neboť se její postavení v důsledku uvedeného rozhodnutí v žádném ohledu nikterak nezhoršilo. Žalobkyně - objektivně vzato - nemůže mít z procesního hlediska žádný zájem na tom, aby rozsudek soudu prvního stupně v uvedeném výroku byl odvolacím soudem změněn nebo zrušen. Není proto ani legitimována k tomu, aby proti výroku rozsudku, jímž jí bylo zcela vyhověno, podala odvolání. S tímto závěrem odvolacího soudu se dovolací ztotožňuje.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu ze dne 6.3.2000, č.j. 10 Co 1035/99-81, je ve výroku, kterým bylo odvolání žalobkyně odmítnuto, z hlediska uplatněných dovolacích důvodů správný. Protože ani v tomto výroku není rozsudek odvolacího soudu vadou uvedenou v ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) a g) o.s.ř. postižen, protože nebylo zjištěno (a ani dovolatelkou tvrzeno), že by trpěl jinou vadou uvedenou v ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř. nebo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud České republiky dovolání žalobkyně v této části podle § 243b odst. 1 části věty před středníkem o.s.ř. zamítl.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušení řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)

- [Náhrada škody](#)